

Timeplan for Innlandet Bondelags årsmøte 17. mars 2021

Med forbehold om endringer

Kl 09.30	Oppkobling til årsmøtet
Kl 10.00	Åpning av årsmøtet ved møteleder
	Sak 1 Navneopprop
	Sak 2 Godkjenning av innkalling og sakliste
	Sak 3 Åpent eller lukket møte
	Sak 4 Valg av to til å skrive under protokoll sammen med møteleder
Kl 10.20	Sak 5 Fylkesleders tale
Kl 10.40	Sak 6 Godkjenning av årsmelding for Oppland Bondelag 2020
	Sak 7 Godkjenning av årsmelding for Hedmark Bondelag 2020
	Sak 8 Godkjenning av regnskap for Oppland Bondelag 2020
	Sak 9 Godkjenning av regnskap for Hedmark Bondelag 2020
Kl 11.10	Sak 10 Aktuelle saker fra Norges Bondelag ved 1. vara Egil Chr Hoen
	Sak 11 Arbeidsplan for Innlandet Bondelag 2021
	Sak 12 Budsjett for Innlandet Bondelag 2021
	Sak 13 Valg av årsmøteleder med vara for årsmøtet 2022
Kl 11.50	Sak 14 Prioritering av IBU-midler - innkommen sak
Kl 12.00	Lunsjpause
Kl 13.00	Sak 15 Grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene - innkommen sak
	Generaldebatt
Kl 14.15	Vi bygger BondelAGET og Matregion nummer 1 – med en smak av mangfold Innledning ved Sverre Bjørnstad, direktør i Innovasjon Norge Innlandet Digitale grupperom med diskusjoner rundt teamene.
Kl 15.00	Pause
Kl 15.15	Oppsummering av gruppediskusjonene
	Ulike kåringer
Kl 16.00	Avslutning

Saksliste for Innlandet Bondelags årsmøte 17. mars 2021

- Sak 1 Navneopprop
- Sak 2 Godkjenning av innkalling og sakliste
- Sak 3 Åpent eller lukket møte
- Sak 4 Valg av to til å underskrive protokoll sammen med møteleder
- Sak 5 Fylkesleders tale
- Sak 6 Godkjenning av årsmelding for Oppland Bondelag 2020
Saksdokumenter: [Årsmelding for Oppland Bondelag 2020](#)
- Sak 7 Godkjenning av årsmelding for Hedmark Bondelag 2020
Saksdokumenter: [Årsmelding for Hedmark Bondelag 2020](#)
- Sak 8 Godkjenning av regnskap for Oppland Bondelag 2020
Saksdokumenter: Regnskapet er presentert i årsmeldingen side 26-27 i årsmeldingen (se sak 6)
- Sak 9 Godkjenning av regnskap for Hedmark Bondelag 2020
Saksdokumenter: Regnskap for Hedmark Bondelag
- Sak 10 Aktuelle saker fra Norges Bondelag ved 1. vara Egil Chr Hoen
- Sak 11 Arbeidsplan for Innlandet Bondelag 2021
Saksdokumenter: Forslag til arbeidsplan / årshjul 2021
- Sak 12 Budsjett for Innlandet Bondelag 2021
Saksdokumenter: Forslag til budsjett 2021
- Sak 13 Valg av årsmøteleder med vara for årsmøtet 2022
Saksdokumenter: Valgkomiteens innstilling
- Sak 14 Innkommen sak - Prioritering av IBU-midler fra Vang (H) Bondelag
- Sak 15 Innkommen sak – Grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene fra Brandbu, Brøttum, Dovre, Furnes, Lesja og Lesjaskog, Nes og Helgøya, Ringsaker, Romedal og Vallset, Snertingdal, Torpa, Vang (H), Veldre og Åsmarka. I tillegg har Stange fremmet samme sak, men med annet forslag til vedtak)

Sak 9 Regnskap for Hedmark Bondelag

	Driftsinntekter	Budsjett 2020	Regnskap 2020
	Rammebevilgning fra Norges Bondelag	1 245 200	1 245 000
	Tilskudd / Refusjoner Norges Bondelag 1)	402 000	397 856
	Andre inntekter og refusjoner for kurs og seminar	205 000	328 332
	Årsmelding	30 000	40 700
	Sum	1 882 200	2 011 888
Avd.nummer	Driftsutgifter		
7201	Hedmark Generelt		5 434
7203	Hedmark Fylkesleder	350 000	325 644
7205	Innlandet - Opplæring tillitsvalgte	17 500	4 668
7210	Styret Hedmark	340 000	318 978
7220	Årsmøte Innlandet	325 000	171 590
7221	Årsmelding	30 000	33 926
7227	Årsmøte Norges Bondelag	7 500	10 340
7230	Ledermøter Innlandet	135 000	7 903
7250	Aktive lokallag	394 000	397 856
7260	Valgkomite Innlandet	45 000	57 508
7261	Kornutvalg Innlandet	10 000	13 723
7262	Grøntutvalg Innlandet	10 000	525
7263	Rovdyrutvalg Innlandet	10 000	-
7264	Jordvernarbeid	28 000	
7270	Medlemsmøter - temamøter	10 000	300
7271	Vervetiltak	8 000	10 423
7280	Eierskiftekurs	135 000	55 220
7282	Kurs og arrangementer		7 734
7283	Midt i Matfatet		211
7285	Kartlegging av korn og grasarealer		262 500
7289	Arrangement (avgiftspliktig)	10 000	
7290	Politisk arbeid / -kontakt	10 000	
7291	Utadrettet aktivitet - representasjon	2 500	10 010
7292	Støtte /medlemskap / kontingenter andre orga	12 500	38 515
	Sum	1 890 000	1 733 008
	Sum driftsinntekter	1 882 200	2 011 888
	Sum driftsutgifter	1 890 000	1 733 008
	Driftsresultet	-7 800	278 880
	Finansinntekter	15 000	36 400
	Årsresultat	7 200	315 280

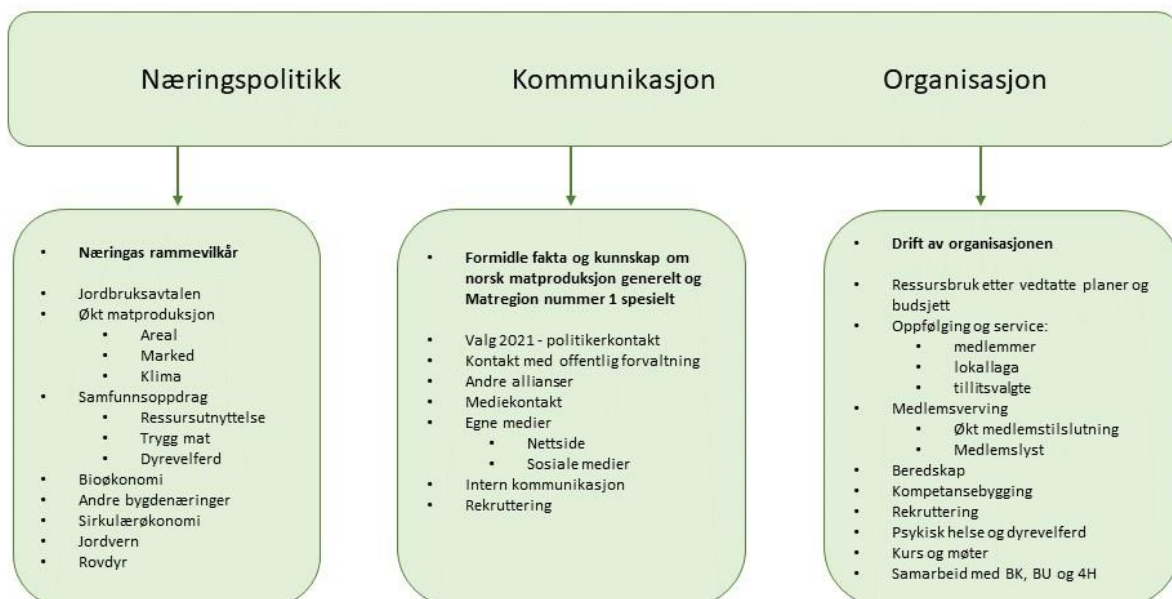
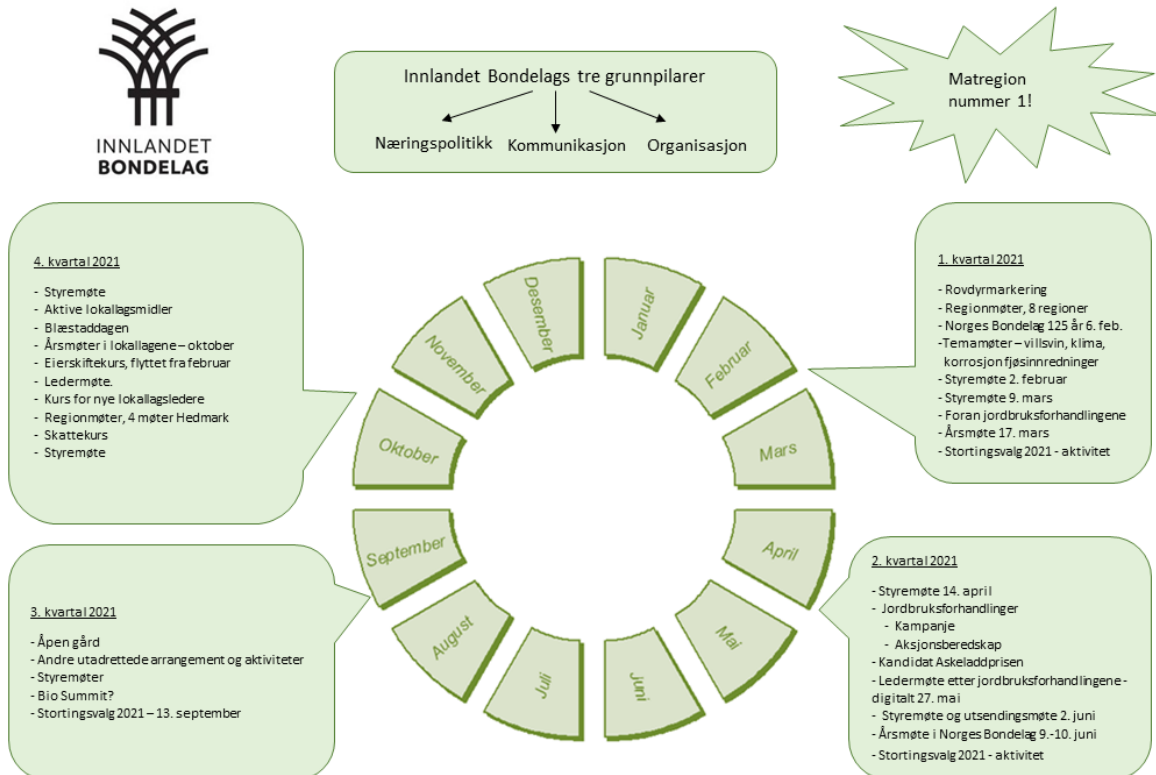
Noter		
1. Tilskudd og refusjoner Norges Bondelag		
a) Aktive lag		397 856
b) Støtte til vervetiltak		-
Sum		397 856
2. Andre inntekter og refusjoner		
a) Inntekter fra 2 eierskiftekurs		65 832
b) Støtte til kartlegging (ikke budsjettert) *		313 000
Sum		378 832
*Overføres 2021 - kartleggingsprosjekt	50 500	
Sum andre inntekter og refusjoner		328 332
Innovasjons-/stipendfondskonto pr.31.12.2020	206 655	
Utvikling egenkapital 31.12	Egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.20	1 358 740	
Egenkapital pr. 31.12.19	1 043 459	
Egenkapital pr. 31.12.18	1 122 436	
Egenkapital pr. 31.12.17	1 188 271	
Egenkapital pr. 31.12.16	1 064 521	
Egenkapital pr. 31.12.15	957 688	
Egenkapital pr. 31.12.14	866 557	

BALANSE

EIENDELER	31.12.2020	31.12.2019
Aksjer Østlendingen - 300 stk	6 500	6 500
Bankinnskudd - stipend	206 655	205 681
Bankinnskudd (LKB)/fordring H5, Oslo	1 402 740	1 036 959
Sum Eiendeler	1 615 895	1 249 140
GJELD OG EGENKAPITAL		
Egenkapital 01.01.	1 043 459	1 122 436
Årets resultat	315 281	-78 977
Sum Egenkapital pr 31.12.	1 358 740	1 043 459
Periodisering prosjekt	50 500	-
Avsetning Innovasjonsfond/ Stipendfond	206 655	205 681
Periodisering	-	-
Sum avsetninger	257 155	205 681
Sum Gjeld og Egenkapital	1 615 895	1 249 140
Bankinnskudd (LKB)/fordring H5, Oslo - står for Bankinnskud Landkreditt, og fordring på datterselskapet Hollendergata 5 AS.		
Egenkapitalen til fylkene er plassert med ca 50 % på hver av disse.		

Sak 11

Forslag til arbeidsplan – årshjul 2021

Sak 12 Forslag til budsjett 2021

Budsjett Innlandet Bondelag 2021		B-2020	B-2021
	Driftsinntekter		
	Rammebevilgning fra Norges Bondelag	2 473 000	2 473 000
	Tilskudd / Refusjoner Norges Bondelag 1)	800 000	821 000
	Andre inntekter og refusjoner for kurs og seminarer 2)	420 000	350 000
	Årsmelding	40 000	40 000
	Sum	3 733 000	3 684 000
Avd.nummer	Driftsutgifter		
7201	Innlandet Generelt	0	0
7203	Innlandet Fylkesleder *	450 000	450 000
7204	Innlandet Nestleder **	250 000	250 000
7205	Innlandet - Opplæring tillitsvalgte	35 000	50 000
7210	Styret Innlandet	680 000	680 000
7220	Årsmøte Innlandet	650 000	150 000
7221	Årsmelding	40 000	40 000
7227	Årsmøte Norges Bondelag	15 000	15 000
7230	Ledermøter Innlandet	270 000	270 000
7240	Regionmøter Innlandet	60 000	30 000
7250	Aktive lokallag	784 000	801 000
7260	Valgkomite Innlandet	90 000	40 000
7261	Kornutvalg Innlandet	20 000	20 000
7262	Grøntutvalg Innlandet	20 000	20 000
7263	Rovdyrutvalg Innlandet	20 000	0
7264	Jordvernarbeid	43 000	43 000
7270	Medlemsmøter - temamøter	20 000	20 000
7271	Vervetiltak	16 000	20 000
7280	Eierskiftekurs	270 000	200 000
7281	Unge Bønder-kurs	0	0
7282	Kurs og arrangementer	0	100 000
7283	Midt i Matfatet	0	0
7284	Seniorkurs	0	0
7285	Kartleggingsprosjekt NIBIO		50 000
7289	Arrangement (avgiftspliktig)	10 000	10 000
7290	Politisk arbeid / -kontakt	20 000	30 000
7291	Utadrettet aktivitet - representasjon	5 000	5 000
7292	Støtte /medlemskap / kontingenter andre org.	25 000	25 000
	Sum	3 793 000	3 319 000

	Sum driftsinntekter	3 733 000	3 684 000
	Sum driftsutgifter	3 793 000	3 319 000
	Driftsresultet	-60 000	365 000
	Finansinntekter	60 000	50 000
	Årsresultat	0	415 000

* Herav fastgodgjørelse kr 148 000

** Herav fastgodtgjøresle kr 50 000

Noter

1. Tilskudd og refusjoner Norges Bondelag	
a) Aktive lag	801 000
b) Støtte til vervetiltak	20 000
Sum	821 000
2. Andre inntekter og refusjoner	
a) Inntekter fra eierskiftekurs	300 000
b) Kartleggingsprosjekt NIBIO	50 000
Sum	350 000

Sak 13 Valg av årsmøteleder for årsmøtet 2022

Årsmøteleder for årsmøtet i Innlandet Bondelag 2022:
Valgkomiteens innstilling: Trond Ellingsbø (gjenvalg)

Vara for årsmøteleder for årsmøtet i Innlandet Bondelag 2022:
Valgkomiteens innstilling: Einar Frogner (gjenvalg)

Innlandet, 24. februar 2021

Valgkomiteen i Innlandet Bondelag

Sak 14

Sak til årsmøte - Prioritering av IBU-midler

Forslag til vedtak

"Årsmøte i Innlandet Bondelag ber om at det skal innhentes innspill fra lokallagene og hensynta disse i samtale om prioriteringene av Innovasjon Norge sine landbruksmidler."

Saksutredning

Innlandet Bondelag har mottatt følgende innspill fra Vang Bondelag på Hedmarken.

De skriver følgende:

«Her kommer ett innspill til en sak som vi ønsker å fremme til årsmøte i Innlandet Bondelag den 17. mars 2021

Innovasjon Norge sine midler øker stadig og er blitt veldig styrende for hvordan landbruksutviklingen og investeringene hos den enkelte bonde planlegges og utføres.

Det at midlene fordeles fylkesvis med utgangspunkt i ulike aktørers interesser gjør at bøndenes egen påvirkningskraft fragmenteres. Det er derfor viktig at Bondelaget sine innspill i disse samtale veier tungt, og for å bidra til dette ser Vang Bondelag at en forankring hos lokallagene vil bidra sterkt.

Vang Bondelag ønsker å styrke den demokratiske organisasjonen Bondelaget ved at lokallagene kan gi sine innspill på hvordan Innovasjon Norge sine landbruksmidler blir prioritert. Dette er midler som kommer over jordbruksforhandlingene og det er viktig at bøndene som er berørt bidrar til hvordan denne prioriteringen skjer.

Følgende vedtak i Innlandet Bondelag årsmøte 2021 foreslås:

"Innlandet Bondelag vedtar at det skal innhentes innspill fra lokallagene og hensynta disse i samtale om prioriteringene av Innovasjon Norge sine landbruksmidler."

Innlandet Bondelag er veldig opptatt av at lokaldemokratiet i Bondelaget skal være bra. Vi er f.eks meget godt fornøyd med at alle vår 67 lokallag i år har sendt inn innspill til årets jordbruksforhandlinger. I de senere år har jordbruksavtalen blitt mer og mer førende for bruken av investering- og bedriftsutviklingsmidler (IBU-midlene). Derfor er lokallagenes innspill til jordbruksforhandlingene og deres innspill til bruk av investeringsmidler viktig i denne prosessen.

Jordbruksavtalen gir følgende føringer for bruken av midler til investering og bedriftsutvikling i jordbruket (IBU-midler) i 2021:

Generelt:

- Støtte til investeringsprosjekt som gir økt matproduksjon skal prioriteres til produksjoner med markedspotensial.
- I vurdering av lønnsomheten i investeringsprosjektene må det tas hensyn til det samlede næringsgrunnlaget på bruket.
- Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering mellom søknader.
- Generasjonsskifte i distriktene kan støttes.

- Det skal tas hensyn til nye krav til dyrevelferd, herunder kravet om løsdriftsfjøs, og behov for fornying av driftsapparatet.
- Økologiske produsenter som må gjøre større investeringer som følge av endrede krav knyttet til implementering av EUs økologiregelverk skal prioriteres.
- Prosjekt med energi- og klimaeffektive løsninger skal prioriteres. Ved bruk av tre som byggemateriale kan det gis ekstra tilskudd på inntil 20 pst. av ordinært innvilget tilskuddsbeløp, med inntil 400 000 kroner utover maksimalt kronetak.
- Det kan bli gitt inntil 100 mill. kroner i risikolån. Tapsavsetningen skjer innenfor rammen av IBU-midlene.
- Maksimal prosentsats for tilskudd til investeringer blir videreført med inntil 35 pst. av godkjent kostnadsoverslag for investeringen. Den øvre grensen for tilskudd på 2 mill. kroner per prosjekt.

Grovfor og planteproduksjon:

- Små og mellomstore bruk skal prioriteres ved tildeling av støtte. Innen melkeproduksjon er det særlig behov for å prioritere fornying av fjøs med 15-30 kyr.
- Ingen nyetablering av kjøttfeproduksjon, men muligheter for styrking av eksisterende drift.
- Seterfjøs kan vurderes med støtte der dette er avgjørende for drift i små besetninger.
- Geitemelkprodusenter som omstiller til annen produksjon, og som selger hele kvoten gjennom oppkjøpsordningen for geitemelkkvoter, kan få ekstra investeringstilskudd på inntil 500 000 kroner. Dette tilskuddet kommer i tillegg til eventuell ordinær IBU-støtte.
- Sauereprodusenter i distrikter med liten mulighet til annen virksomhet, eller som ved generasjonsskifte må foreta små investeringer for opprettholdelse av dagens drift som følge av implementeringen av EUs økologiregelverk fra mars 2017 kan gis støtte.
- Klima: Det kan innvilges investeringstilskudd til bygging av gjødsellager med fast toppdekke eller minimum 10 måneders lagringskapasitet, avgrensa til 20. pst. av godkjent kostnadsoverslag for tiltaket. Øvre grense for tilskudd settes til 100 000 kroner per prosjekt.
- I kornproduksjonen skal tilskudd til tørke- og lageranlegg prioriteres.

Grønt satsing:

- Det skal prioriteres støtte til frukt-, grønt- og veksthusnæringen gjennom særskilt ramme. Det ordinære IBU-regelverket legges til grunn for vurdering av tildeling av støtte.
- Investeringstilskudd kan gis til:
 - Vanningsanlegg (faste investeringer), innstallering av lysanlegg i veksthus, tunell og andre dekkssystemer for frukt-, bær-, blomster-, grønnaks- og potetproduksjon.
 - Tilskudd til nyplanting innen frukt- og bær dyrking.
 - Tiltak som gir arronderingsmessige forbedringer og bedre driftsløsninger for frukt- og bær dyrking kan inngå som en del av kostnadsoverslaget der disse kostnadene er vesentlige.
 - Tekniske investeringer i lager og sorteringsanlegg.

Støtte over IBU-ordningen til omlegging fra fossil energi til fornybar energi i veksthus må sees i sammenheng med støtte fra ENOVA.

Regional prioritering gjennom Regionalt næringsprogram:

Vi har et regionalt næringsprogram (RNP) som er vedtatt for perioden 2019-2022. Programmet ble vedtatt etter en bred involvering i 2018/2019 der bla lokallagene ble invitert til regionmøter i regi av Fylkesmannen (nå Statsforvalteren).

I strategien ble det vedtatt følgende prioriteringer:

Produksjonsmessig prioritering i RNP:

- 1) - Grovfôrbaserte husdyrproduksjoner*
 - All økologisk produksjon
- 2) Planteproduksjon for salg
- 3) Kraftfôrbaserte husdyrproduksjoner
- 4) Andre produksjoner

** Kan også omfatte driftsbygninger til aktiv seterdrift. Gjødseilager og plansiloer. For produksjoner med markedsdekning, gis moderniseringstiltak prioritert.*

Pott til særskilte satsinger

RNP gir muligheter for at inntil 15 % av midlene til tradisjonelt landbruk kan avsettes til særskilte satsinger. I 2021 er det prosjekter som bidrar til økt tørke- og lagerkapasitet i planteproduksjonen og til vanningsanlegg som er aktuelle.

Særskilte prioritering av regioner

Det er Trysil, Engerdal og samtlige Valdreskommuner som skal prioriteres når prosjektene ellers er like og det er begrensede midler. Dette gjelder prosjekter innen husdyr og grovfôrbaserte produksjoner.

I perioden er det igangsatt følgende regionale satsinger:

Det er ønske om å stimulere til nyskapende og gode prosjekter innen lokalmat, landbruksbasert reiseliv, «Inn på tunet» og bruk av tre.

Nye utviklingsområder i Innlandet:

- Innlandsfjøset
- Solenergianlegg på setre og fellesettrer
- Grønne energiformer

Årlige vurderinger i programperioden:

Det skal gjennomføres minst 2 dialogmøter i løpet av 2021 mellom Innlandet fylkeskommune, Innovasjon Norge, Statsforvalteren og næringsorganisasjonene. I disse møtene kan det gjøres justeringer innenfor rammen av føringer fra jordbruksoppgjøret og det regionale næringsprogrammet.

Vang Bondelag ønsker at det skal innhentes innspill fra lokallagene og hensynta disse i samtalen om prioriteringene av Innovasjon Norge sine landbruksmidler.

Vurdering fra Innlandet Bondelag:

Det er tre nivå for involvering/ prioritering:

1. Innspill til jordbruksforhandlingene: Her involveres lokallagene i årlig innspill
2. Innspill til regionalt næringsprogram (4-årig plan for Innlandet): Lokallagene ble sist gang involvert i via regionale innspillmøter. Mest sannsynlig vil det bli igangsatt en ny rulleringsprosess høsten 2021. Det er veldig viktig at lokallagene involveres i denne prosessen.
3. Når det gjelder de årlige dialogmøtene har vi nok ikke involvert lokallagene. Utfordringen så langt har vært at vi har fått svært kort tidsfrist på å uttale oss, og slik sett slitt med å behandle dette i styremøte innen angitt tidsfrist. IB har vært i dialog med Innlandet fylkeskommune og de mener at det er mulig å legge opp et løp der vi kunne få tid nok til å høre lokallagene. Dette mener vi er veldig positivt, og slik sett vil det bli mulig å følge opp oppfordringen fra Vang Bondelag.

Sak 15

Sak til årsmøtet -Grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene

Forslag til vedtak:

Årsmøtet i Innlandet Bondelag mener det er behov for en gjennomgang av grunnlagsmaterialet for Budsjettnemndas tall som danner utgangspunkt for jordbruksforhandlingene. Det er viktig at våre medlemmer kjenner seg igjen i grunnlagsmateriale som er utgangspunkt for felles virkelighetsforståelse før partene går til forhandling om jordbruksoppgjøret. Saken er løftet i forbindelse med tidligere jordbruksmeldinger uten hell, og vi er kjent med at dette allerede har vært drøftet i Budsjettnemnda. Vi legger til grunn at endringer må behandles i Stortinget. Det er viktig at spørsmålet får en grundig organisasjonsmessig behandling i Bondelaget før vi jobber for ny behandling i Stortinget.

Årsmøtet i Innlandet Bondelag:

- ber Norges Bondelag jobbe for at jordleie og mjølkekvoteleie regnes som kostnader i totalkalkylen.
- ber Norges Bondelag utrede konsekvensene av å skille vederlag til arbeid og vederlag til kapital i totalkalkylen og referansebruka.
- ber Norges Bondelag ta en gjennomgang av grunnlagsmaterialet og se på hvilke beregninger som må legges til grunn for å sikre et omforent materiale der vi som bønder kjenner oss bedre igjen, og som bygger opp under målsetningene for norsk landbruk. Herunder bør det vurderes om det skal utarbeides målepunkter slik at man kan si noe om faktisk nivå opp mot andre grupper i samfunnet, og ikke bare inntektsutvikling, og hvordan det eventuelt skal gjøres.
- understreker at denne debatten ikke må ta fokuset bort fra hvordan vi skal øke inntektsnivået for norske bønder. Norges Bondelag må fortsatt stå hardt på at Stortinget har anerkjent at det er et inntektsgap mellom bønder og andre grupper, og at vi forhandler om inntektsvekst i kroner.

Saksutredning

Innlandet Bondelag har fått inn to saker som gjelder grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene. Vi har delt de inn i sak a) og b) og de vurderes inn i samme sak.

Innkommen sak a)

Innlandet Bondelag har mottatt fells sak fra:

- Brandbu Bondelag
- Brøttum Bondelag
- Dovre Bondelag
- Furnes Bondelag
- Lesja og Lesjaskog Bondelag
- Nes og Helgøya Bondelag
- Ringsaker Bondelag

- Romedal og Vallset Bondelag
- Snertingdal Bondelag
- Torpa Bondelag
- Vang Bondelag (Hedmark)
- Veldre Bondelag
- Åsmarka Bondelag

De skriver følgende:

«Bondelag fremmer med dette forslag om at årsmøtet i Innlandet fylkeslag legger frem følgende krav i årets jordbruksforhandlinger.

Dersom kravet helt eller delvis ikke innfris i årets forhandlinger sendes kravet videre som sak til vedtak i årsmøtet i Norges Bondelag 2021.

1. Norges Bondelag skal be om administrativ avklaring med staten i forkant av kommende jordbruksforhandlinger. Norges Bondelag skal i tråd med hovedavtale for jordbruket 1992, «§2-6 Bistand fra Budsjettnemnda for jordbruket», kreve at budsjettnemnda legger frem tall som viser faktiske kostnader og lønnsevne for jordbruket. Fremlagt tallgrunnlag må synliggjøre:
 - a. Kostnader for alle drifts-greiner medregnet jord- og kvoteleie.
 - b. Andel av resultatmålet «vederlag til arbeid og egenkapital» som går til egenkapitalavkastning, forutsatt at jordbruket bruker samme avkastningskrav som annet næringsliv.
2. Framkommet tallmateriale, dersom omforent, spesifiseres og innarbeides i justert total kalkyle for jordbruket og danner grunnlag for kommende jordbruksforhandlinger. Satsen for avkastning på egenkapital justeres årlig av budsjettnemnda for jordbruket.
3. Dersom det ikke oppnås aksept hos staten for dette vil grunnlag for forhandlinger i innværende år falle bort.
4. Dersom kravet om å skille egenkapital og arbeid i måling av resultat krever politisk behandling, eventuelt vedtak i Stortinget, skal arbeid med sikte på gjennomslag for dette starte snarest.

I tillegg til hovedavtalen fra 1992 vises det til side 112 i Stortingsmelding nr. 9 «Velkommen til bords» (2011-2012).

Det er en viktig oppgave for Budsjettnemnda for jordbruket å skaffe god oversikt over den reelle inntektssituasjonen. Det er behov for at særskilte forhold av betydning for tolkningen av tallene i størst mulig grad klargjøres for avtalepartene. Ved behov bør registrerte data fra Totalkalkylen eller Referansebrukene/Driftsgranskningene suppleres med annet materiale for å gi avtalepartene et best mulig forhandlingsgrunnlag.

Vedlegg: ppt-presentasjon

Innkommen sak b)

Innlandet Bondelag har også fått en innkommen sak fra Stange Bondelag som omhandler grunnlagsmateriale for jordbruksforhandlingene:

De skriver følgende:

«Stange Bondelag fremmer med dette forslag om at årsmøtet i Innlandet fylkeslag legger frem følgende til drøfting i årsmøtet 2021.

(Vi slutter oss ikke til det sirkulære som er fremsatt av flere lokallag.)

*Det er en viktig oppgave for Budsjettnemnda for jordbruket å skaffe god oversikt over den reelle inntektssituasjonen. Det er behov for at særskilte forhold av betydning for tolkningen av tallene i størst mulig grad klargjøres for avtalepartene. Ved behov bør registrerte data fra Totalkalkylen eller Referansebrukene/Driftsgranskingene suppleres med **nødvendig** materiale for å gi avtalepartene et best mulig forhandlingsgrunnlag.*

I forbindelse med at det er fremmet forslag om å endre forhandlingsgrunnlaget til kun å gjelde vederlag for arbeid, så mener Stange Bondelag at tiden er moden for en gjennomgang av den politikken som føres i dag og hvordan vi ønsker den skal være i fremtiden. Det er mange bønder som er for å opprettholde nivået på antall bruk, og dette bør gjenspeiles i den politikken som Bondelaget skal fronte.»

Vurdering fra Innlandet Bondelag:

Det er ingen tvil om at saken har skapt stort engasjement og skal tas på alvor. Budsjettnemndas arbeid er en forutsetning for jordbruksforhandlinger slik vi kjenner dem. Det at vi utarbeider et materiale begge parter er enige om, gjør at vi kan forhandle om økte inntekter og ikke bare diskutere forutsetninger. Vi har også aksept for at landbruket skal dekke inn økte kostnader før vi forhandler om inntektsvekst.

Det er mulig å kreve endringer, og det har Bondelaget også gjort. Det er imidlertid Stortinget og ikke forhandlingspartene som kan vedta endringer i hvordan bondens inntekt skal beregnes. I praksis er det i forbindelse med jordbruksmeldinger at slike endringer diskuteres. I 2011 prøvde Bondelaget hardt å skille vederlag til arbeid og egenkapital, men fikk ikke gjennomslag for dette (rødgrønn regjering). I forkant av siste jordbruksmelding prøvde landbrukets representanter å få jordleie inn som kostnad i Totalkalkylen, - uten hell.

Selv om det ikke har lyktes tidligere, er det mulig å få til endringer. Mange av Bondelagets saker viser dette. Forslag om et slags ultimatum for årets oppgjør har fått oppmerksomhet, og viser hvor mye dette betyr for våre medlemmer. Vi opplever likevel at innspillet først og fremst er fremmet for å få til en endring, og at det er forståelse for at dette faktisk må behandles i Stortinget.

Når saken er viktig og Norges Bondelag går i takt, får vi større politisk gjennomslagskraft. Det kan være avgjørende at vi utreder og vurderer hvilke endringer vi skal kreve. Kostnader til jordleie i Totalkalkylen er utredet tidligere, og framstår som uproblematisk. Å skille vederlag til arbeid og egenkapital er mer usikkert. Beregningene på egenkapital og nivå for krav til avkastning vil garantert være et diskusjonspunkt.

Vi mener at det viktigste er hvilket resultat vi får av forhandlingene, og det er også med dagens tall fra Budsjettnemnda et stort gap å tette. **Norges Bondelag må fortsatt stå hardt på at Stortinget har anerkjent at det er et inntektsgap mellom bønder og andre grupper, og at vi forhandler om inntektsvekst i kroner!**

Direkte kommentarer til punktene i forslag til vedtak i innkommen sak a)

1. Forslagsstillerne vil at Norges Bondelag skal be om en administrativ avklaring med staten. Dette kan ikke avklares administrativt. Landbruks- og Matdepartementet har ikke myndighet til dette.
2. Dette er en spesifisering av punkt 1.
3. Dette er et ultimatum som setter hele grunnlaget for jordbruksforhandlinger på spill. Dette vil vi sterkt advare mot. At grunnlaget faller bort, vil si at vi ikke vil gå til forhandlinger, ikke komme med et krav, ikke motta et tilbud, og Stortinget har ingenting å vedta. Dette er mye mer alvorlig enn et brudd i forhandlingene, og kan sette avtaleinstituttet i fare.
4. Her tas det et forbehold om at en endring krever politisk behandling. Det gjør det. Dette punktet kan derfor tolkes slik at punkt 1-3 falle bort siden dette er avklart. Vi vil likevel advare mot å kreve dette av Stortinget før vi har hatt en prosess i egen organisasjon om hva vi vil, hva som er viktigst og hvilke konsekvenser det har.

Direkte kommentar til innkommen sak b)

Forslagsstiller ønsker ikke å stille seg bak det ultimatumet som settes i innkommen sak a), men ønsker en gjennomgang av data som inngår i Totalkalkylen, slik at nødvendig materiale legges frem for partene før forhandling.

Avslutning

Her skal det kåres både årets lokallag og vinnere av verve- og bli kjent-stafetten.

I tillegg har fylkeslederen lovet å strikke votter til den personen som vervet flest medlemmer i perioden fra 1. november til 1. mars.

Første votten er ferdig 😊

